

(обговорення відео, розв'язування завдання з підручника, аналіз та створення інфографік, проведення вікторин та змагань, завдання тестового характеру, завдання на знаходження помилок, на встановлення порядку дій, робота в парах і групах тощо);

- оскільки під час війни страждають навички комунікації і знижується мотивація, то важливо пропонувати різноманітні завдання для роботи учнів в парі і групі (поділ класу на групи у Zoom, робота зі спільними документами Google тощо).

Досить часто учні перебувають в таких умовах, що не можуть писати, але можуть використовувати смартфон. У таких випадках корисним є використання різноманітних онлайн платформ (наприклад, GIOS [2] чи ВШО [3]), що одразу надають зворотний зв'язок учням і забезпечують вчителю доступ до статистик походження уроків учнями.

Під час воєнного стану не доцільно захоплюватися проведенням різноманітного виду контролю. В той же час добре періодично вкраплювати короткотривалі самостійні роботи навчального характеру (відводити на них не більше 10 хвилин). Основною метою такого виду робіт є запуск процесів самоконтролю, самоаналізу та самооцінки.

Домашнє завдання має бути мінімальним, на його виконання має закладатися не більше 10–15 хвилин.

Враховуючи, що в Україні є електронні версії підручників з математики, онлайн платформа Всеукраїнська школа онлайн, наявний інтернет в більшості місцевостях і частина учнів мають смартфони, дистанційне навчання математики можна організувати під час війни. Необхідно лише врахувати особливості умов, в яких перебувають всі учасники навчального процесу, і створити зручну для всіх модель навчання.

Список використаних джерела

1. Вправи для стабілізації емоційного стану учнів під час уроку. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=scLSyWd1Qn4&t=10s>
2. Інтерактивні курси математики онлайн GIOS. Режим доступу: <https://gioschool.com/ua>
3. Всеукраїнська школа онлайн. Режим доступу: <https://lms.e-school.net.ua/>

Вадим Веремієнко

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ІКТ

Розвиток сучасного суспільства характеризується зростанням ролі інформації та знань як чинників суспільного прогресу та добробуту. Розвиток інформаційного суспільства спричинив зміни майже в усіх сферах життя: від політики та влади до освіти та культури. Доступність

інформаційно-комунікаційних технологій різко змінила спосіб обробки даних, спростивши процес отримання знань, обміну досвідом та взаємодії з людьми [3].

На думку В. Бикова, дистанційне навчання – це форма організації освітнього процесу, за якої її активні учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) досягають цілей навчання здійснюючи навчальну взаємодію принципово і переважно на відстані [4].

Під технологією дистанційного навчання можна розуміти сукупність знань про методи і засоби процесу навчання, що відбувається на основі інформаційно-комунікаційних технологій, в яких можна спостерігати якісні зміни об'єктів.

Технології дистанційного навчання складаються з педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання. Педагогічні технології дистанційного навчання – це технології опосередкованого активного спілкування викладача та студентів із застосуванням телекомунікацій та методів індивідуальної роботи студента для подання структурованого навчального матеріалу в електронному вигляді. Інформаційні технології дистанційного навчання – це технологія, яка створює, передає та зберігає навчальні матеріали, організовує та підтримує навчальний процес дистанційного навчання за допомогою телекомунікацій [4].

Технології дистанційного навчання у вищій освіті розкривають можливості позитивного впливу на вирішення наступних проблем при підготовці майбутніх фахівців [2].

- підвищення рівня якості освіти у ЗВО;
- задовольняти потреби майбутніх фахівців у сфері освіти;
- підвищення професійної мобільності та активності майбутніх фахівців;
- формування єдиного освітнього простору в рамках вищої освіти;
- персоналізована освіта у закладах вищої освіти.

Використання дистанційних технологій у освітньому процесі дає можливість студентам вивчати та оволодіти предметом у зручний час, самостійно проводити дистанційні модулі для контролю та аналізу своєї навчальної діяльності, викладачам – систематично керувати роботою здобувачів, контролювати та аналізувати.

Засоби ІКТ, що використовуються у дистанційному навчанні, типологічно можна розподілити на кілька груп. Кожна з цих груп характеризується тим, як вчителі та учні взаємодіють у часі та просторі під час надання та отримання навчальних матеріалів та порад, що може відбуватися чотирма способами:

- одночасно/безпосередньо (модель безпосередньої взаємодії в реальному часі);
- у різний час/безпосередньо (модель просторово-незалежного

навчання);

- одночасно/опосередковано (модель навчання, заснована на ресурсах);
- у різний час/опосередковано (модель часово-незалежного навчання) [3].

Такі моделі умовно можна об'єднати у дві взаємодії: синхронну (учасники взаємодіють один з одним в режимі реального часу) та асинхронну (учні можуть за потреби повторно переглядати дидактичний матеріал, обмірковувати завдання і давати відповіді без зайвого поспіху) [1].

В умовах синхронної опосередкованої взаємодії можна використовувати такі види засобів ІКТ:

- *Служби миттєвих повідомлень* (дозволяють обмінюватися даними в режимі реального часу);
- *Чат-групи/чат-кімнати* (засоби комунікації, що дозволяють учасникам в режимі реального часу незалежно від їх місця знаходження спілкуватися, вести дискусії, обмінюватися інформацією, коментувати, ставити запитання, шляхом введення тексту за допомогою клавіатури);
- *Аудіо-зв'язок* (спосіб взаємодії між двома або кількома десятками);
- *Відео-зв'язок* (дозволяють двом чи більше учасникам взаємодіяти в режимі реального часу засобами відео-та аудіо-зв'язку).

Засоби ІКТ, які можна використовувати під час асинхронного дистанційного навчання:

Електронне листування. (це швидкий і простий спосіб обміну повідомленнями між двома особами, або групою осіб);

Групова розсилка (автоматична система розсилки, в якій електронні листи надсилаються не кожному окремому користувачу, а групі учасників одночасно);

Форум (засіб групового спілкування в Інтернет-мережах розподілений за тематичними розділами);

Веб-депозитарії (інформаційна система, що забезпечує зосередження в одному місці сучасних електронних освітніх ресурсів з можливістю надання доступу до них в інформаційних мережах) [3].

Використання ІКТ для дистанційного навчання має багато переваг: усунення часових бар'єрів, зменшення залежності від традиційних джерел інформації, спрощення доступу до освітньої інформації. Використання таких технологій позитивно впливає на підвищення якості освіти, задоволення потреб майбутніх фахівців освітніх послуг, підвищення професійної мобільності та активності.

Список використаних джерел

1. Erickson T., Kellogg W. Social Translucence: An Approach to Designing Systems that Support Social Processes. *ACM Transactions on Computer Human Interaction*. 2000. Vol. 7. № 1. P. 59–83.

2. Бацуровська І. В., Самойленко О. М. Технології дистанційного навчання у вищій освіті. *Альянс наук: вчений вченому: 2011 рік* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 лют. 2011 р.: Т. 6: Наукові праці з педагогіки та психології. Дніпропетровськ : Біла К.О., 2011. С. 26–29.
3. Запорожченко Ю. Г. Використання засобів ІКТ у дистанційному навчанні учнів з функціональними обмеженнями. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. Вип. 16. С. 75–82.
4. Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротенко Н. Г. Дистанційне навчання та умови застосування. Харків, 2002. 320 с.

Дарія Возносименко

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Останнім часом значно підвищилася роль цінностей у житті суспільства. Відповідно до нових вимог сучасної системи освіти, особливої необхідності потребує здійснення професійно-педагогічної підготовки й педагогічної діяльності на аксіологічних засадах, що сприятиме трансляції значного прошарку культури й вироблення нових цінностей у процесі рефлексивної діяльності.

Вища освіта стає найважливішим засобом формування нової генерації висококваліфікованих кадрів та розвитку інтелектуального потенціалу. Сучасний ринок праці висуває вимоги не до конкретних знань, а до ціннісних компетенцій працівників, затребує їх особистісні якості, шляхом формування ціннісно-смыслової компетентності майбутнього фахівця.

Однією з найактуальніших проблем сучасної освіти виступає практичне формування компетентностей студентської молоді на основі ціннісної орієнтації.

Проблема формування ціннісно-смыслової компетентності вчителя була предметом вітчизняних і зарубіжних досліджень, зокрема І. Беха, Г. Бурцевої, А. Кир'якової, Д. Мацька, О. Мілеєва, А. Хуторського та ін. Науковець А. Хуторський називає ціннісно-смыслову компетентність однією з ключових складових частин готовності майбутніх учителів до професійної діяльності [3].

Вчений стверджує, що це компетентність у сфері світогляду, пов'язана з ціннісними орієнтирами людини, її здатністю бачити та розуміти навколишній світ, орієнтуватись у ньому, усвідомлювати свою роль і призначення, діяти творчо, вміти вибирати цільові та значеннєві установки для своїх дій і вчинків, приймати рішення [3].